

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Науково-методична рада

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
АТЕСТАЦІЯ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено рішенням Науково-
методичної ради Навчально-
наукового юридичного інституту
Протокол №3 від 08.01.2025 р.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва освітньої компоненти	Атестація
Викладачі-розробники	Микитин Юрій Іванович – кандидат юридичних наук, професор Банасевич Ірина Іванівна – кандидат юридичних наук, доцент Яремак Зоряна Василівна – кандидат юридичних наук, доцент
Формат	Очний, заочний
Обсяг	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Консультації	Консультації проводяться у кінці восьмого семестру згідно окремого графіку (розкладу), який доводиться до відома здобувачів
2. Анотація	
<p>Атестація - це встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми.</p> <p>Атестація проводиться після завершення теоретичної та практичної частини навчання для встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь та навиків, що відповідають загальним та спеціальним компетентностям, які передбачені освітньою програмою.</p> <p>У ході атестації здійснюється оцінка науково-теоретичної та фахово-практичної підготовки здобувачів та комплексна перевірка відповідності їх кваліфікаційного рівня вимогам Стандарту вищої освіти, що дозволяє встановити, чи досягнуто здобувачем необхідного кваліфікаційного рівня.</p>	
3. Мета та завдання освітньої компоненти	
<p><u>Метою</u> атестації виступає комплексна оцінка відповідності знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми після завершення теоретичного та практичного навчання.</p> <p><u>Завданнями</u> атестації є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - комплексна перевірка теоретичних знань здобувачів, включаючи розуміння основних концепцій, принципів та методології у сфері права; - оцінювання практичних умінь та навичок студентів щодо застосування набутих знань у реальних професійних ситуаціях; - встановлення відповідності рівня підготовки випускників вимогам Стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми через призму загальних і спеціальних компетентностей; - перевірка готовності здобувачів до самостійної професійної діяльності у сфері права, включаючи здатність приймати обґрунтовані правові рішення; - визначення спроможності здобувачів інтегрувати та систематизувати здобуті знання для вирішення комплексних правових завдань у майбутній професійній діяльності. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Здобувач повинен продемонструвати належне оволодіння програмними компетентностями та результатами навчання. Зміст програмних компетентностей та результатів навчання сформульований у Стандарті вищої освіти (https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-za-specialnistyu-081-pravo-dlya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vishoyi-osviti) та освітньо-професійній програмі (https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2020/08/ОП_2019_12-кypc.pdf).</p>	
5. Ознаки освітньої компоненти	
Обсяг освітньої компоненти	
Загальна кількість годин	90

Ознаки освітньої компоненти			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова
8	081 Право	4	Обов'язкова
6. Система оцінювання			
Загальна система оцінювання	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. URL: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності (далі МРПОУ) здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті, затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року. URL: https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf		
Критерії оцінювання	Критерії оцінювання знань і умінь здобувачів у ході атестації визначені в «Критеріях оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (зі змінами, внесеними на засіданні Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12 грудня 2022 року) URL: https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Критерії-оцінювання-здобувачів-у-ННІОІ.pdf		
Умови допуску до атестації	До проходження атестації допускаються здобувачі вищої освіти, що повністю виконали всі вимоги навчального плану з освітньої програми. Допуск підтверджується розпорядженням директора навчально-наукового юридичного інституту (п.3.7 Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (далі - ПЕК) https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/02-07.472023-polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-ekzamenatsijnoi-komisii.pdf). Здобувачі, які не допущені до захисту у зв'язку з неналежним виконанням обсягу навчального навантаження, мають право на повторну державну атестацію протягом трьох років після відрахування з університету (п.3.21 ПЕК)		
Оцінка	Кожне з питань державної атестації, яке міститься у екзаменаційному білеті, оцінюється екзаменаційною комісією в 5-ти бальній шкалі, при цьому екзаменаційна комісія виносить рішення про оцінювання кожного питання спільно. Підсумковий бал за усі завдання визначається шляхом виведення середнього арифметичного балу за кожне з питань із заокругленням до сотих. Бал за державну атестацію визначається шляхом множення підсумкового балу на коефіцієнт 20 із заокругленням до цілого (п.2.10. МРПОУ).		

Здобувачі вищої освіти, які не склали підсумкову атестацію мають право на повторну державну атестацію протягом трьох років після відрахування з університету (п.3.21 ПЕК)

7. Політика освітньої компоненти

Форма та структура атестації: Атестація випускників освітньої програми спеціальності 081 «Право» проводиться у формі атестаційного екзамену. До структури атестаційного екзамену входить оцінювання компетентностей з таких галузей права: конституційне право; адміністративне право та адміністративне процесуальне право; цивільне право та цивільне процесуальне право; кримінальне право та кримінальне процесуальне право. Програмові вимоги до атестації розміщуються на сайті навчально-наукового юридичного інституту за посиланням <https://law.pnu.edu.ua/pidsumkova-atestatsiia-2/>

Процедура проведення: Для проведення атестації в навчально-науковому юридичному інституті створюються екзаменаційні комісії. Склад і організація роботи комісій, порядок проведення атестації визначаються Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/02-07.472023-polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-ekzamenatsijnoi-komisii.pdf>). Здобувачу, який успішно виконав відповідну освітню програму та пройшов атестацію видається диплом бакалавра.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

8. Рекомендована література

Конституційне право

1. Конституційне право України: Посібник для підготовки до іспитів. Т.М.Слінько, І.І.Дахова, Л.К.Байрачна. Харків «Право» 2024 372с
2. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с
3. Конституційне право України; підручник; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків «Право», 2020. 592с.

Адміністративне право та адміністративне процесуальне право

1. Адміністративне право України : підручник / В. В. Серета, О. Л.Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С.Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтєвський, О.Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.
3. Адміністративний процес України : підручник / за заг. ред. Д. І. Йосифовича. Львів :Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 500 с.

4. Адміністративний процес : навч. посіб. / О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк, С. М. Гусаров та ін. ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.
5. Адміністративне судочинство : підруч. для здобувачів вищ. освіти / [В. В. Мартиновський, Ю. В. Мех, В. Я. Настюк та ін.] ; за заг. ред. Р. В. Шаповала. 3 опорою на законодавство станом на 1 лип. 2023 р. Харків : Право, 2023. 432 с

Цивільне право та цивільне процесуальне право

1. Цивільне право України. Загальна частина: підручник. /за ред. О.В. Дзери, Н.С.Кузнєцової, Р.А. Майданика. 3-тє вид. К.: Юрінком Інтер, 2010. 976 с.
2. Цивільне право України. Особлива частина: підручник. /за ред. О.В. Дзери, Н.С.Кузнєцової, Р.А. Майданика. 3-тє вид. К.: Юрінком Інтер, 2010. 1176 с.
3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця; наук. ред. М.М. Хоменко. Київ: Юрінком Інтер, 2019. Т. 1 / Н. С. Кузнєцова та ін. – 6-те вид., перероб. і допов. 2019. 747 с.
4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця; наук. ред. М.М. Хоменко. Київ: Юрінком Інтер, 2019. Т. 2 / О.О. Кот та ін.– 6-те вид., перероб. і допов. 2019. 1046 с.
5. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. / С. В. Васильєв. К.: Алерта, 2019. 506 с.
6. Курс цивільного процесу: Загальна частина. Підручник. Ужгород: Вид-во РІК-У, 2020. 808 с.
7. Науково-практичний коментар. Цивільний процесуальний кодекс України [Текст] / [Н. Ю. Голубєва та ін.] ; за заг. ред. Н. Ю. Голубєвої ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Київ : Юрінком Інтер, 2021. - 838 с.
8. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар/за загальною редакцією Василюк Н.В., Гульба Б.І., Кота О.О. – Київ : ВД «Дакор», 2021. 1028 с.

Кримінальне право та кримінальне процесуальне право

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник : у 3-х т. Т. 1. Загальні засади. 2-ге вид., виправл. та доповн. Київ: ВД «Дакор». 2019. 562 с.
2. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / [А. О. Байда та ін.] ; за ред. проф. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 765 с.
3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М. І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. та доп. К., ВД «Дакор». 2018. 1360 с.
4. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. В-во «Фенікс» Київ, 2018. 324 с.
5. Кримінальний процес: підручник / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.]; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ:, «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.
6. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. 3-тє вид., змін. і допов. – Харків : Право, 2022. 296 с.
7. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша [та ін.] ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 582 с.
8. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 19-те, доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2022. 1128 с.

Розширений перелік літератури для підготовки до атестації знаходиться у силабусах відповідних освітніх компонентів.

Викладачі:

Микитин Юрій Іванович – директор навчально-наукового юридичного інституту, кандидат юридичних наук, професор

Банасевич Ірина Іванівна – голова науково-методичної ради навчально-наукового юридичного інституту, кандидат юридичних наук, доцент

Яремак Зоряна Василівна – завідувач кафедри трудового, екологічного та аграрного права, кандидат юридичних наук, доцент